

ΚΑΡΑΜΠΟΥΡΝΑΚΙ (Α)

Στο Καραμπουρνάκι, πάνω σε μια τούμπα εντός του πρώην στρατοπέδου «Κόδρα» που δεσπόζει στην περιοχή, υπήρχε ο κύριος πυρήνας της αρχαίας Θέρμης, του πιο σημαντικού οικισμού στον μυχό του Θερμαϊκού κόλπου πριν κτιστεί η Θεσσαλονίκη. Έδωσε μάλιστα και το όνομά της στον Θερμαϊκό κόλπο. Λόγω ακριβώς της σπουδαιότητας της Θέρμης, που οφείλεται και στις σημαντικές λιμενικές εγκαταστάσεις της και τμήματα των οποίων έχουν ήδη εντοπιστεί, αυτήν επέλεξε ο Ξέρξης, κατά τη γνωστή εκστρατεία του εναντίον της Νότιας Ελλάδας, για να στρατοπεδεύσει ο στρατός του και να ναυλοχήσει ο στόλος του, σύμφωνα με τη διήγηση του Ηροδότου.

Οι πρώτες ανασκαφικές έρευνες στην περιοχή πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Άγγλοι, Ρώσοι και κυρίως Γάλλοι αρχαιολόγοι και γενικότερα λόγιοι, από συμμαχικά στρατεύματα που είχαν στρατοπεδεύσει στην περιοχή της Θεσσαλονίκης, έφεραν στο φως τάφους από τα νεκροταφεία του αρχαίου αυτού πολιτισμού που χρονολογούνται στον 6ο και 5ο αι. π.Χ. Από τα ευρήματα των γαλλικών ανασκαφών, που ήταν και οι πιο εκτεταμένες, ορισμένα παρέμειναν στη Θεσσαλονίκη και σήμερα φυλάγονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της πόλης, ενώ τα υπόλοιπα μεταφέρθηκαν στη Γαλλία και εκτίθενται στο Μουσείο του Λούβρου. Ανάμεσά τους έχουμε χάλκινα κράνη, χρυσά ελάσματα, πήλινα ειδώλια και αγγεία διαφόρων εργαστηρίων του αρχαίου ελληνικού κόσμου.

Το 1930 το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, με τον αείμνηστο καθηγητή Κ. Ρωμαίο, πραγματοποίησε ολιγοήμερη ανασκαφική έρευνα στον χώρο του αρχαίου οικισμού με πλούσια ευρήματα, κυρίως κεραμικά, που μέρος τους εκτίθεται στην προθήκη Α. Το 1994 η πανεπιστημιακή αυτή ανασκαφή στον χώρο του αρχαίου οικισμού ξανάρχισε υπό τη διεύθυνση του καθ. Μ. Τιβέριου, ενώ η ΙΣΤ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων ανέλαβε την έρευνα της γύρω περιοχής. Στα πέντε χρόνια των ανασκαφικών αυτών ερευνών ήλθαν στο φως διάφορα οικοδομικά λείψανα. Τα περισσότερα χρονολογούνται στα αρχαϊκά χρόνια (7ος-6ος αι. π.Χ.), ενώ μερικά ανήκουν σε στρατιωτικές εγκαταστάσεις των αρχών του αιώνα μας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν ορισμένοι αποθηκευτικοί κυψελόμορφοι χώροι, που ανήκουν σε ημιυπόγειες κατοικίες, και μερικοί αποθηκευτικοί χώροι γεμάτοι με πιθάρια και άλλα μεγάλα αγγεία (1). Από τα κινητά ευρήματα σημειώνουμε τις σημαντικές ποσότητες της εισαγμένης κεραμικής, ορισμένες φορές έξοχης ποιότητας (2-3), από τα καλύτερα κεραμικά εργαστήρια της εποχής, όπως της Μιλήτου, της Χίου, της Κορίνθου, της Αθήνας.

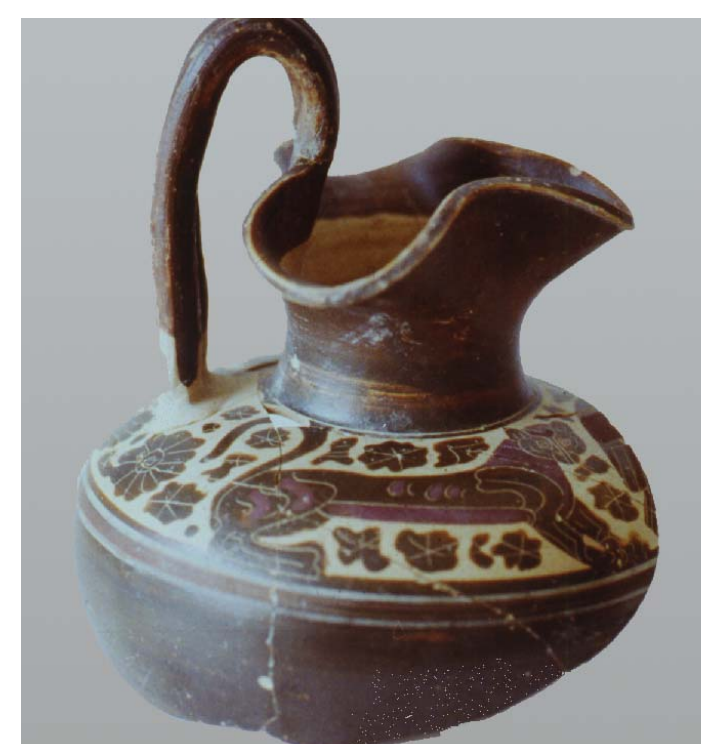
Ελένη Μανακίδου

1. Αποθηκευτικός χώρος αρχαϊκού σπιτιού.

2. Αποσπασματικό πινάκιο από εργαστήριο της Ανατ. Ελλάδας.

3. Τριφυλλόστομη κορινθιάζουσα οινόχνη από εργαστήριο της Ανατ. Ελλάδας.